

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/873/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

131/2014. (VI. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. december 19-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2014. június 12-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2013. december 19-én postai úton előterjesztett panaszában egy 2013. december 14-én, a V.-i Rendőrőrs (továbbiakban: illetékes rendőrkapitányság) járőrei által foganatósított intézkedést kifogásolt, a következők miatt.

A beadvány szerint a panaszos 2013. december 14-én reggel 8 óra körül a piacra indult, de az úttesten átérve megállt, mert eszébe jutott, hogy nem vitt magával pénzt, visszafordult a lakásához. Az utcai ajtón belül érve észrevette, hogy a rendőrök az ajtóban kiabálnak. („Jöjjön ki!”) Ezt a felszólítást többször megismételték, azonban a panaszos elmondása szerint a többszöri felszólítást a halláskárosultsága miatt csak nehezen hallotta meg.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos a felszólításra úgy reagált, hogy visszakérdezett, hogy minek menjen ki. Ezt követően a rendőrök a kaput berúgva bementek az udvarra, majd a vállánál fogva kihúzták az udvarról, mint egy bűnözőt, és nem mondtak semmit. Kint az utcán, a ház előtt megbilincseltek, majd megkérdezték, fogyasztott-e alkoholt. A panaszos elmondta, hogy ivott egy üveg sört. Ekkor közölték vele, hogy előállítják vérvételre.

A panaszos sérelmezi, ahogy az udvarán kiráncigálták, mint egy bűnözőt, az intézkedés stílusa minősíthetetlen volt, pedig nem tagadta az alkoholfogyasztás tényét. A panaszos meglátása szerint ennek az intézkedésnek előzménye lehet, hogy az intézkedő r. törzszászlós jogtalanul büntette meg őt 25 000 Ft-ra, aki ekkor azzal fenyegetőzött, hogy „ahányszor találkozunk, annyiszor büntetlek meg, ha kell, még börtönbe is juttatlak!”.

A panaszos kérte, hogy ügyében a Testület indítson vizsgálatot.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Az illetékes kapitányságvezető, 2014. február 14-én kelt átirata a következőkről tájékoztatta a megyei Ellenőrzési Szolgálat vezetőjét.

A panaszossal szemben intézkedő rendőrök a V.-i Rendőrőrs, Közrendvédelmi Alosztály körzeti megbízottai, egy r. zászlós és egy r. főtörzsőr-mester voltak. Az intézkedésről hang- és videofelvétel nem készült. A panaszos panasszal az intézkedéssel szemben az intézkedést foganatosító rendőrkapitányságon nem élt.

2) Az intézkedést napján készült, előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló, intézkedő rendőrök által aláírt jelentés a következőket tartalmazza.

A jelentés szerint a panaszost a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatták, 31. § (1) bekezdésében – mint személyi szabadságában korlátozott személyt– átvizsgálták, majd a 33. § (2) bekezdés pontja alapján – vérvétel, mintavétel elvégzéséhez – előállították.

A panaszossal szemben a helyszínen az Rtv. 48. § c) és d) pontja alapján – szökés megakadályozására és az ellenszegülés megtörése érdekében – figyelmeztetést követően bilincset alkalmaztak 8 óra 20 perctől 9 óráig. A kényszerítő eszköz alkalmazása során sérülés és anyagi kár nem keletkezett.

Az intézkedés alapjául szolgáló eseményt a jelentés a következőként rögzíti.

A jelentést író rendőrök szolgálatuk teljesítése során 2013. december 14-én 8 óra 15 perckor észlelték, hogy egy férfi a kerékpárjára felülve közlekedik a V. város, G. utca irányából a K. utca irányába, az útpadkán. A panaszost igazolásra szólították fel, aki ennek nem tett eleget, és kerékpárjával a lakásába próbált elmenekülni az intézkedés alól. Az intézkedés alá vont személyt a lakása kapujában érték utol, ahol igazolásra szólították fel, amelynek nem tett

eleget, a kapuba megkapaszkodott, ellenállt az esetleges előállításnak. A rendőrök felszólították, hogy a jogszerű intézkedésnek engedelmességen, de annak nem tett eleget, így a tanult testi kényszer alkalmazásával kifeszítették a kezeit, majd álló helyzetben, előzetes ruházat átvizsgálást követően kezeit hátrabilincseltek, és előállították további intézkedések megtétele végett.

A rendőrörsön Lion SD 500 típusú alkohommérő készülékkel alkoholos befolyásoltsági ellenőrzést hajtottak végre, melynek eredménye 8 óra 44 perckor 0,44 mg/l érték lett. A panaszos a rendőrörsön elhelyezett hitelesített Seres alkohommérő tesztet kétszeri próbálkozásra nem tudta kifűjni, ezért átkísérték az orvosi ügyeletre, ahol 9 óra 20 perckor megtörtént a vérvétel, majd 9 óra 22 perckor a vizeletvétel.

A jelentés szerint a panaszos hozzátartozójának/képviselőjének kiértesítését nem kérte, az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról a tájékoztatót, illetve az előállítás idejéről szóló igazolás kiadták a panaszost 2013. december 14-én 10 óra 47 perckor szabadon bocsátották.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az intézkedés és a kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

3) Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszossal szemben az Rtv. 33. § alapján személyi szabadságot korlátozó intézkedést fogantatosítottak, amely 2013. december 14-én 8 óra 20 perctől 10 óra 47 percig tartott. A panaszos előállítása során hozzátartozója/képviselője kiértesítését nem kérte, előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal nem élt, élelmezést nem kért.

Az intézkedés alapján a jogvédő szervezetek elérhetőségei szerepelnek.

4) Az ittaság ellenőrzésével kapcsolatban a következő dokumentációt bocsátotta rendelkezésre a rendőri szerv.

a) A V.-i Rendőrörs Rendészeti Alosztályán jegyzőkönyvet vettek fel 2013. december 14-én, a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés észleléséről.

A jegyzőkönyv a tényállást az 1) pontban ismertetett jelentés tartalmával egyezően írja le, majd rögzíti, hogy a panaszos úgy vett részt lakott területen belül a közúti forgalomban, hogy a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 4. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt, szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára vonatkozó rendelkezést megsértette.

b) Az intézkedés napján a H.-i Rendőrkapitányság Rendészeti Osztályán is jegyzőkönyvet vettek fel a Kkt. 20. § (1) bekezdés k) pontjába ütköző jogsértés észleléséről.

Az előbbieken ismertetett jegyzőkönyvhez képest itt szerepel a megállapított légalkohol érték is, továbbá az a tájékoztatás, hogy a KRESZ vonatkozó rendelkezésének megsértése miatt harmincezer forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezhető az elkövető.

A jegyzőkönyvben foglaltak szerint a panaszos a jogsértését elkövetését nem ismerte el, az ide vonatkozó részen kézírással rávezette, hogy nem ismeri el, „mivel az udvarról rángatták ki a rendőrök”.

A jegyzőkönyv hátulján a közigazgatási eljárás megindításáról szóló végzés, valamint a Kkt., és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) alapján lefolytatandó eljárás szabályainak kivonatos ismertetése is szerepel.

A panaszos a jegyzőkönyvet és a végzést is ellátta aláírásával.

c) A „Nyilatkozat” elnevezésű dokumentum a panaszos adatait rögzíti, illetőleg azt a tényt, hogy a panaszos nem szenved idült/akut tüdőbetegségben, hőemelkedése nincs.

A nyilatkozat rögzíti az ellenőrző mérést szükségessé tevő cselekményt („ittas kerékpározás”) és az ellenőrzés helyét („rendőrőrs”) és idejét („8 óra 44 és vérvétel”). A nyilatkozat szerint az alkoholteszterrel történő mérés eredményét („0,44 mg/l”) a panaszos elfogadja.

A nyilatkozatot a panaszos aláírásával ellátta.

d) A véralkohol vizsgálat céljára szolgáló vérvételi jegyzőkönyv a vérvételt szükségessé tevő cselekmény, illetve előzmény rublikában azt tartalmazza, hogy a panaszossal szemben ittas kerékpározás miatt alkoholszondát alkalmaztak, amely elszíneződött. A jegyzőkönyv rögzíti, hogy a panaszos az intézkedés reggelén 5 dl sört fogyasztott el, azt megelőzően 2013. december 12-én 1 liter sört és fél deci pálinkát fogyasztott. A panaszos utoljára előző este vacsorázott. A dokumentáció szerint a pupillák fényre renyhén reagáltak, a többi vizsgált tünet mind negatív, és a tünetek alapján a vizsgáló orvos a panaszost a vizsgálat időpontjában nem tartotta ittasnak. A vérvétel 9 óra 20 perckor történt.

Külön jegyzőkönyv készült a vizeletvizsgálat céljából is, ugyanilyen tartalommal, a mintavétel ideje azonban 9 óra 22 perc.

e) A szakértői vélemény a beküldött vérmintában 0,74 g/l, ill. a vizeletmintában 1,29 g/l etilalkohol koncentrációt állapított meg, mely a 2013. 12. 14-én 8 óra 15 perckor, a cselekmény időpontjában 0,90 g/l (ezrelék), ami enyhe fokú alkoholos befolyásoltságot jelentett.

A rendőri szerv a vizsgálatokról kiállított díjjegyzéket is megküldte, amely irat ismertetésétől a Testület eltekint.

5) A H-i Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Alosztálya 2014. január 6-án kelt határozatával a panaszost jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség, valamint a személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegése miatt hatvanezer forint pénzbírsággal sújtja. A határozat indoklása a rendőri intézkedéssel kapcsolatos új információt nem tartalmaz, azt a korábbiakban ismertetett jelentésekben foglaltakkal egyezően tartalmazza.

6) A panaszos kifogást nyújtott be a rendőrség 5) pontban ismertetett határozata ellen, mivel álláspontja szerint a benne leírt intézkedés nem felel meg a valóságnak, így a rá kiszabott büntetéssel sem ért egyet.

A panaszos beadványában hangsúlyozza, hogy ő már az udvarában tartózkodott, amikor a rendőrök a házával szemben lévő buszmegállóban voltak a gépkocsijukkal. Amikor a kapujához értek, bekiabáltak hozzá, akkor ő már az udvarán tartózkodott. A panaszos azt felelte, hogy nem megy ki, a rendőrök megismételték a felszólítást, és ezek után berúgták az utcai ajtót, a panaszost pedig kicibálták az udvaráról úgy, hogy a kabátja ujjja is leszakadt, majd a kapu előtt megbilincseltek. Ezt követően kísérték be a V.-i Rendőrőrsre, ahol megszondáztatták.

A panaszos nem tagadja, hogy fogyasztott alkoholt, de őt nem közterületen állították meg, és nem állt ellen az intézkedésnek. Szerinte az intézkedés valós oka az, hogy vele szemben intézkedő rendőr már korábbiakban is megbüntette 25000 forintra, amely intézkedést szintén nem tartott jogszerűnek, de kifizette a büntetést. (A panaszos itt utal rá, hogy a rendőrség által akkor megküldött határozat is jogszerűtlennek minősítette az intézkedést, azonban a mai napig nem kapta vissza a büntetés összegét.) Ez a rendőr akkor azt mondta, hogy addig nem hagy neki békét, míg újra meg nem bünteti, vagy a börtönbe nem kerül, tehát a mostani intézkedés a panaszos szerint bosszúból történt.

7) Az intézkedést fogantató r. törzsszázlós 2014. február 14-én a Testület kérdéseit megválaszolva kiegészítő jelentést tett, az alábbi tartalommal.

A r. főtörzsőrmesterrel látta el a szolgálatot. A járőrözés során észlelték, hogy a V. város Ny. utca és G. utca kereszteződésén kerékpárral áthaladt a panaszos, és amikor meglátta a rendőrautót, hirtelen leugrott a kerékpárról, és futva tolt a kerékpárt a lakóháza felé. Ekkor kiszálltak a rendőrautóból, hogy a szükséges intézkedéseket megtegyék.

A panaszost a lakóháza előtt érték utol, ahol felszólították, hogy igazolja magát, mert rendőri intézkedést fogantatósnak vele szemben. A felszólításnak nem tett eleget, ki akarta vonni magát az intézkedés alól, be akart menni az udvarra. Megkapaszkodott a kerítésében, majd testi kényszer alkalmazásával sikerült őt megbilincselni és előállítani.

A panaszos intézkedés alatti viselkedése, a „menekülése” gyanús volt a rendőrök számára. Kétszer is elhangzott, hogy „rendőri intézkedés történik, igazolja magát”, majd „a törvény nevében” szavak is elhangzottak, de ezeket a panaszos figyelmen kívül hagyta.

Mivel a rendőri intézkedésnek ellenállt a panaszos, vele szemben testi kényszert alkalmaztak, kezeit a kerítésről lefeszítették, majd álló testhelyzetben hátrabilincseltek, a szökés megakadályozása érdekében. Közölték a panaszossal, hogy előállítják, ezért megbilincselik, de ezt a felszólítást figyelmen kívül hagyta. A megbilincselés 9 óráig tartott, mivel a panaszos rendőrőrsön is ellenszegült, agresszíven viselkedett.

A panaszos – mivel ismeri a jelentést író rendőrt – ellenségesen viselkedett, agresszív volt, nem volt hajlandó eleget tenni a felszólításoknak, később még ellenállóbb volt, nem volt együttműködő, végig feljelentéssel fenyegetőzött.

Az intézkedő rendőrök jelentésében úgy nyilatkozott, hogy az intézkedés során a hangnemek határozott volt, érthetően és hangosan tették meg a felszólításokat, a panaszost nem szidalmazták, és nem beszéltek vele lekezelően.

Az intézkedő rendőrök cáfolták azon panaszosi állítást, hogy berúgták volna a kapuját, mivel erre nem volt szükség, mivel az intézkedés a kapu előtt, közterületen történt.

A jelentés rögzíti, hogy a panaszost az igazolás megtagadása és a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt állították elő, és az előállítás célja a személyazonosság megállapítása volt.

A panaszos ittaságát helyszínen még nem ellenőrizték, az alkoholszonda alkalmazására a rendőrőrsön, 8 óra 44 perckor került sor – mivel a panaszosról alkoholszag érződött –, mely 0,44 mg/l értéket mutatott. A panaszos elfogadta az alkoholszondával mért mérési eredményt, azonban a panaszos a hiteles SERES légalkoholmérő berendezést két alkalommal is sikertelenül fújta ki, láthatóan direkt nem akarta azt értékelhetően elvégezni, ezért az orvosi hivatalba kísérték, ahol vér- és vizeletmintát vettek tőle.

A jelentést író rendőr a Testület azon kérdésére, hogy az utóbbi időben hány intézkedést fogadosított a panaszossal szemben, illetőleg eleget tett-e a részrehajlásmentes intézkedés követelményének, a r. zászlós úgy nyilatkozott, hogy 10 éves rendőri pályafutása alatt kb. 6-10 alkalommal intézkedett a panaszossal szemben, ittas kerékpározás és kisebb fokú szabálysértések miatt. Nyilatkozata szerint az intézkedés során a korábbi ügyek nem befolyásolták, részrehajlásmentesen intézkedett.

A r. zászlós a jelentése végén leszögezi, hogy fontosnak tartja megjegyezni, hogy szerinte a panaszos „notorikus szabálysértő”, aki képtelen betartani a szabályokat, valamint rendszeresen ittasan kerékpározik, amiről nem hajlandó lemondani. A panaszos állításával ellentétben nincsen „rászállva”, csupán szabálysértések esetén intézkedik, mivel ez a kötelessége.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv., és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez és magánlakás sérthetlenségéhez, valamint a XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes és részrehajlásmentes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

1) A panaszos kifogásolta, hogy indokolatlanul vonták őt intézkedés alá a rendőrök.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 8-9. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az

elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A hivatkozott rendelkezések egyértelműen rögzítik, hogy a rendőr köteles intézkedést kezdeményezni, ha szabálysértő magatartást észlel.

Jelen esetben a r. zászlós azért vonta intézkedés alá a kerékpáron közlekedő, Ny. utca és G. utca kereszteződésen áthaladó, és a K. utcát érintő panaszost, mert a rendőrautót meglátva hirtelen leugrott a kerékpárjáról és futásnak eredt, a biciklit tolvaj megindult a lakóháza felé. Ezt észlelve a r. zászlós kiszállt a szolgálati gépjárműből, és társával elindultak a panaszos felé, hogy a szükséges intézkedéseket megtegyék.

A rendőrség előadása alapján a panaszos gyanús viselkedését közbiztonságot, közrendet (sértő) vagy veszélyeztető körülményként értékelték, és **a Testület osztotta azon álláspontot, hogy felmerülhetett a jogsértés gyanúja, amely tisztázása érdekében a rendőrség intézkedés alá kívánta vonni a panaszost.**

A rendőrségi iratokból tudhatjuk, hogy a panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták.

A hivatkozott jogszabályhely intézkedéskor hatályos rendelkezése szerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni (személyazonosító igazolvánnyal, illetve olyan hatósági igazolvánnyal, ami a személyazonosításhoz szükséges adatokat tartalmazza). A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

A Testület megítélése szerint egy jogsértés elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelme érdekében foganatosított igazoltatást megalapozza, ezért **a panaszos igazoltatásához a Rtv. 29. § (1) bekezdés I. fordulója megfelelő jogalapot biztosított, ezért nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga.**

2) A panaszos kifogásolja, hogy az intézkedésre az udvarán belül került sor, olyan módon, hogy mivel ő a rendőri felszólításokra („Jöjjön ki!”) nem reagált, a rendőrök berúgták a kapuja ajtaját és kiráncigálták, mint egy közönséges bűnözőt.

Az intézkedő rendőrök tagadták, hogy berúgták volna a kapuját, mivel állításuk szerint erre nem volt szükség, mivel az intézkedés a kapu előtt, közterületen történt.

Az esettel kapcsolatban az alábbi rendelkezésekre szükséges utalni.

Az Rtv. 19. § (1) bekezdése szerint a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek — ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik — mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A (2) bekezdés pedig rögzíti, hogy a rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

Azt Rtv. 39. §-a szabályozza a magánlakásban és közterületnek nem minősülő egyéb helyen történő intézkedés szabályait.

„39. § (1) A rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve

- a) segélyhívás esetén vagy öngyilkosság megakadályozása céljából;
- b) bűncselekmény elkövetésének megakadályozása, megszakítása vagy büntetőeljárás terheltjének elfogása és előállítása céljából;
- c) közveszély, továbbá az életet vagy testi épséget fenyegető közvetlen veszély elhárítása, illetőleg az ilyen veszélyben lévők kimentése érdekében;
- d) rendkívüli vagy tisztázatlan okból bekövetkezett halálesettel kapcsolatos intézkedés megtételére;
- e) végrehajtási eljárás lefolytatása, illetve az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről szóló törvényben meghatározott szakértői vizsgálat biztonságos és eredményes végrehajtásának biztosítása céljából, ha az abban való közreműködés – jogszabály alapján – a rendőrség számára kötelező;
- f) az elővezetés végrehajtása érdekében;
- g)
- h) a szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása céljából;
- i) személy- és létesítménybiztosítási intézkedés [46. § (1) bekezdés c) pont] végrehajtására;
- j) ha az előállítás a törvényben meghatározott egyéb okból szükséges.”

Az intézkedés helyét illetően a panaszosi és rendőri állítások a lehető legteljesebb mértékben ellentmondanak egymásnak. **Mivel a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök szűkös volta miatt a panaszosi és rendőrségi állítások közötti ellentét feloldására a Testületnek nem volt módja, ezért úgy foglalt állást az intézkedés helyszínével kapcsolatban, hogy a panaszos magánlakás sérthetlenségéhez való jogának megsértése nem megállapítható.**

Megjegyzi ugyanakkor a Testület, hogy a panaszos vonatkozásában az Rtv. 19. §-ban előírt kötelezettség minden kétséget kizáróan fennállt, és a panaszos beadványában maga is leírja, hogy a nehezen, de meghallott felszólításra úgy reagált, hogy „minek mennék ki”. Az eset

körülményei utólag ugyan nem rekonstruálhatóak, annyi azonban bizonyos, hogy a panaszosi állítás valósága esetén is a panaszos ezen magatartása megnyitotta annak a lehetőségét, hogy vele szemben a rendőr az Rtv.-ben meghatározott intézkedéseket alkalmazzon.

3) A Testület ezt követően a panaszos előállításának jogszerűségét vizsgálta meg.

A Testület annak ellenére, hogy az intézkedés napján kelt előállítás végrehajtásáról szóló jelentés egyértelműen a 33. § (2) bekezdés c) pontját jelölte meg az előállítás jogalapjaként, megvizsgálta azt is, hogy az Rtv 33. § (2) bekezdés a) pontja az előállítás indokául szolgálhatott-e, tekintettel arra, hogy a jelentések szövegszerűen azt tartalmazták, hogy a panaszos a rendőrök igazolási kérelmének nem tett eleget.

A Testület a fentiekkel összefüggésben az alábbi megállapításokat teszi.

a) A Testület az intézkedés jogszerűségét először az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján vizsgálta meg.

Az Rtv. 32. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A kérdés vizsgálatánál az Rtv. fenti szakaszain túl, a következő jogszabályi előírásokra és ORFK utasításra kellett támaszkodnia Testületnek.

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 4. § (1) bekezdésére, miszerint járművet az vezethet, aki a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll, és szervezetében nincs szeszes ital fogyasztásából származó alkohol.

A mintavétel céljából történő előállítás szabályait a Szolgálati Szabályzat 29. § (1) bekezdése is részletezi: „A vizsgálat céljából előállított személytől a mintavétel szükség esetén – az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontjában [a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételével vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti], valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 106. § (3) bekezdésének első mondatában meghatározott esetekben – kikényszeríthető. Ilyenkor a mintavételre rendőrorvost, ahol ez nem lehetséges, vagy késedelmet okoz, ott az állami egészségügyi szolgálat orvosát kell igénybe venni”.

A 27/2010. (Ot. 14) ORFK utasítás a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol szervezetben való jelenléte ellenőrzésének és az ellenőrzéshez rendelkezésre álló eszközök és mintavételi lehetőségek alkalmazásának egységes rendőrségi szabályozását tartalmazza. Ennek 3.) pontja rögzíti az ellenőrzések végrehajtási módját, amely szerint a rendőr kizárólag a rendszeresített elektromos alkoholeszterrel, a Spiratest alkoholkimutató indikátorcsővel (alkoholszonda) és a hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel hajthatja végre az ittasság ellenőrzését. Alkoholszonda alkalmazására csak alkoholeszter hiányában kerülhet sor. A 9. pont a következőket tartalmazza.

„9. Amennyiben az alkoholeszterrel végzett mérés eredménye:

a) közúti gépi meghajtású járművet vezetónél a 0,15 mg/l,

b) közúti nem gépi meghajtású járművet, vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vezetónél a 0,25 mg/l,

c) nem gépi meghajtású úszólétesítményt vezetónél a 0,30 mg/l,

d) egyéb esetben a 0,50 mg/l

légalkohol értéket nem haladja meg, szóban nyilatkoztatni kell, hogy tüdőbetegségben szenved-e, vagy van-e testhőmérséklet emelkedése. Abban az esetben, ha a 25. pont alapján nem áll fenn a vér- és vizeletminta vétel esete, és az alkoholfogyasztás tényét vagy az azzal megvalósított jogsértést nem büntetőeljárásban értékelik, úgy az intézkedés alá vont személyt nyilatkoztatni kell arról, hogy a mérési eredményt elfogadja-e. Amennyiben úgy nyilatkozik, hogy elfogadja, akkor az előző nyilatkozatait és a mérés eredményét az 1. számú melléklet szerinti „Nyilatkozat” (a továbbiakban: Nyilatkozat) kitöltésével rögzíteni kell. A Nyilatkozat rögzítését követően további mintavételre intézkedni nem kell.”

A 11. pont szerint abban az esetben, ha az intézkedés alá vont személy a 9. pont szerinti mérési eredményt nem fogadja el (a Nyilatkozatot nem írja alá), szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alá vetni hiteles mérőeszkővel történő vizsgálatnak. Ha úgy nyilatkozik, hogy hajlandó, hiteles mérőeszkővel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt kilélegzett levegő hiteles mérőeszkővel történő megvizsgálása érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

A 12. pont szerint amennyiben az alkoholeszterrel végzett mérés eredménye a 9. pont szerinti légalkohol-értékeket meghaladja, az intézkedés alá vont személyt szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alávetni hiteles mérőeszkővel történő vizsgálatnak, továbbá arról, hogy szenved-e tüdőbetegségben, vagy van-e testhőmérséklet-emelkedése. Abban az esetben, ha hajlandó magát a vizsgálatnak alávetni és nyilatkozata szerint nem szenved tüdőbetegségben és nincs testhőmérséklet-emelkedése, hiteles mérőeszkővel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt a vizsgálat érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

Az esettel kapcsolatban szükséges még utalni a z utasítás 17. , illetve 20.-24. pontjaira.

„17. A hiteles mérőeszkővel folytatott vizsgálat megkezdése előtt az intézkedés alá vont személyt a hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel végzett vizsgálatról készült, a 2. számú mellékletben meghatározott jegyzőkönyv (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) megfelelő rovataiban nyilatkoztatni kell esetleges tüdőbetegségére, testhőmérséklet emelkedésére, továbbá a vezetési képességre hátrányosan ható szer fogyasztására vonatkozóan.”

„20. A hiteles mérőeszköz alkalmazása után a vizsgálati eredményt mindkét mérés alkalmával két példányban kell kinyomtatni, és azokat az intézkedés alá vont személlyel alá kell írni. A Jegyzőkönyvet két példányban kell felvenni. A kinyomtatott vizsgálati eredmény és Jegyzőkönyv egyik példányát a feljelentéshez, illetve amennyiben feljelentés megtételére nem kerül sor, akkor az intézkedésről készült jelentéshez kell csatolni. A vizsgálati eredmény és a Jegyzőkönyv másik példányát az intézkedés alá vont személynek át kell adni.

21. A mérés végrehajtásán és a Jegyzőkönyv felvételénél a mérőeszköz kezelőjén kívül legalább egy intézkedő rendőrnek jelen kell lennie, és a Jegyzőkönyvet mindegyiküknek alá kell írniük.

22. A hiteles mérőeszköz eredményes alkalmazását követően - az utasítás 25. pont *d*), *f*) és *g*) alpontjai kivételével - vér- és vizeletminta vételről intézkedni nem kell.

23.

24. Abban az esetben, ha a hiteles mérőeszkővel végzett első mérés eredménye a 0,10 mg/l légalkohol értéket nem haladja meg, a 13. pontban foglaltak szerint kell eljárni.”

A 25. pont pedig kimondja, hogy „az alkoholfogyasztásra vonatkozó szakértői vizsgálatához szükséges vérvételre és lehetőleg közel azonos időben végzett vizeletminta vételre kell intézkedni, amelyet a cselekményt követően a legrövidebb időn belül végre kell hajtani, ha az intézkedés alá vont személy.

a) az alkoholszondával, az alkoholteszterrel vagy a hiteles mérőeszkővel végzett ellenőrzést megtagadja,

b) olyan állapotban van, amely meggátolja az alkoholszonda, alkoholteszter, a hiteles mérőeszköz eredményes alkalmazását,

d) az egészségi állapotára (tüdőbetegségére, testhőmérséklet emelkedésére) vonatkozó nyilatkozat megtételét vagy annak aláírását megtagadja,

....

f) a Jegyzőkönyv aláírását megtagadja,

g) a hiteles mérőeszköz mérési eredményét kétségbe vonja és véralkohol-vizsgálatot kér,

....”

A beadvány szerint, miután a panaszos elismerte az alkoholfogyasztás tényét (azt, hogy a nap folyamán megivott egy sört), amire a rendőrök közölték, hogy előállítják vérvételre.

A r. zászlós intézkedés napján kelt jelentésében úgy fogalmazott, hogy miután nem igazolta magát és nem engedelmeskedett a felszólításainak, hogy vesse alá magát a rendőri intézkedésnek, további intézkedések megtétele végett előállították a panaszost a rendőrorsre, ahol aztán Lion Sd 500 típusú alkoholmérő készülékkel a rendőrorsön megszondáztatták, amely 0,44, mg/liter értéket mutatott, majd a hitelesített Seres típusú mérőeszkőt a panaszos kétszer sem tudta kifújni, ezért nevezett személyt az orvosi ügyeletre kísérték, mintavételek megtétele érdekében.

A r. zászlós későbbi, kiegészítő jelentésében úgy nyilatkozott, hogy az előállítás jogalapja az igazolás megtagadása volt, az előállítás célja pedig a személyazonosság megállapítása, éppen ezért a helyszínen nem került sor az ittasság ellenőrzésére, az alkoholszonda alkalmazására csak a rendőrorsön került sor, mivel a panaszoson alkoholszag érződött.

Azon túlmenően, hogy a rendőrök jelentései egymásnak ellentmondanak, hogy tulajdonképpen miért állították elő a panaszost, az leszögezhető, hogy alkoholszondát legelőször csak a rendőrorsön alkalmaztak.

A Testület meglátása szerint az Rtv. 33. (2) bekezdés c) pontjában szereplő mintavételre történő előállítás mérlegelése során is figyelemmel kell lenniük a fentebb már hivatkozott arányosság követelményére. **A helyszínen történő szondáztaás eredményének ismerete nélkül – figyelemmel az ORFK utasításban foglaltakra – nehezen támasztható alá, hogy a vizelet-és vérvizsgálat céljából történő előállítás indokolt volt**, hiszen a mérés eredményétől, illetőleg a mért érték, illetőleg az intézkedés alá vont személy általi elismerésétől függően másként alakul az eljárás menete. (Az előállítás napján kelt jelentés egyébként nem tartalmaz olyan információt, hogy a *helyszínen* ittasságra utaló körülményt tapasztaltak volna.)

Fenti érvelésre támaszkodva a Testület az előállítás jogalapjaként megjelölt rendőrségi hivatkozást és indoklást az Rtv. 33. § (2) c) pontja vonatkozásában nem látta igazoltnak.

Az ittasság ellenőrzésével kapcsolatban rendelkezésre bocsátott (és jelen állásfoglalás II. rész 4. pontjában ismertetett) dokumentáció áttanulmányozását követően a Testület arra a megállapításra jutott, hogy álláspontja szerint az eljáró rendőrök az ittasság miatt szükséges dokumentálás során mulasztást követtek el, mivel az ORFK utasítás egyértelműen előírja, hogy a hiteles mérőeszköz alkalmazása előtt a 2. számú mellékletben meghatározott jegyzőkönyv kitöltése szükséges. (Továbbá a hiteles mérőeszközzel - a használati útmutatójában előírt módon - 15 perc különbséggel két mérést kell elvégezni úgy, hogy az első mérés a cselekmény időpontjától számított 30 percen belül megtörténjen.)

A vonatkozó dokumentációt a rendőrség nem bocsátotta rendelkezésre, így a Testület csak a kiegészítő jelentésben, valamint a közigazgatási eljárás megindításához szükséges, jogsértés észleléséről felvett jegyzőkönyvben foglaltakra támaszkodhatott, amely azt tartalmazza, hogy a Seres típusú hiteles mérőeszközzel megtörtént a mérés, de a panaszos kétszer sem tudta kifűjni. (A kiegészítő jelentés hozzáteszi, hogy a panaszos azt szándékosan nem volt hajlandó értékelhetően megfűjni.) A Testület szerint ez a rendőrségi gyakorlat aggályos, különösen azért, mert már az alkoholszonda alkalmazásához előírt nyilatkozaton (amelyen a panaszos tüdőbetegségéről nyilatkozott, valamint a szonda által mért eredményt elfogadta) kézírással már az alkoholszonda alkalmazásának idejének feltüntetése mellett kézírással szerepel, hogy „+ vérvétel”.

A Testület meglátása szerint a rendőrségnek az előírt dokumentációt abban az esetben is megfelelően vezetnie kell, ha a mérőeszközt a panaszos nem fűjta ki, mert akkor a vér-és vizelet mintavétel elvégzésének indokoltságához nem férhet kétség. Az ORFK utasítás a tisztességes eljárás érdekében még azt is előírja, hogy a mérés végrehajtásán és a jegyzőkönyv felvételénél a mérőeszköz kezelőjén kívül legalább egy intézkedő rendőrnek jelen kell lennie, és a jegyzőkönyvet mindegyiküknek alá kell írniuk

A hiányos dokumentáció okán a Testület indokoltnak látta megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.

b) A Testület ezt követően, megvizsgálta, hogy az Rtv 33. § (2) bekezdés a) pontja az előállítás indokául szolgálhatott-e, tekintettel arra, hogy a jelentések szövegszerűen azt tartalmazták, hogy a panaszos a rendőrök igazolási kérelmének nem tett eleget.

A 33. § (2) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

A beadvány szerint a rendőri intézkedéssel szembeni ellenállása mindössze abban állt, hogy a panaszos által nagyothallása miatt nehezen meghallott „Jöjjen ki” rendőri felszólításnak nem tett eleget.

Az intézkedés napján kelt jelentés szerint a panaszos az igazoltatás elől próbált bemenekülni a lakásába, a kapuba megkapaszkodott, az esetleges előállításnak ellenállt, majd a törvény nevében szavak előrebocsátása után felszólították, hogy engedelmességen a jogszerű rendőri intézkedésnek, azonban ennek nem tett eleget, ezért testi kényszer alkalmazásával karjainak kifeszítése után előzetes ruházatátvizsgálást követően álló helyzetben kezeit hátrabilincseltek, és előállították további intézkedések megtétele végett.

Az intézkedést fogantató r. zászlós kiegészítő jelentése szerint, amikor a rendőrök közölték a panaszossal, hogy rendőri intézkedést kezdeményeznek vele szemben, ezért szíveskedjék magát igazolni, a panaszos a felszólítást figyelmen kívül hagyva kivonta magát az intézkedés alól, ezért a viselkedése „gyanús” volt. A jelentés szerint két alkalommal hangzott el, hogy intézkedés alatt áll, igazolja magát és ennek nem tett eleget. A kiegészítő jelentés szerint a panaszos előállításának célja a személyazonosságának megállapítása volt.

A Testület ismét hivatkozik az Rtv. 15. §-ában megfogalmazott azon általános arányossági követelményére is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással illetőleg sérüléssel vagy károkozással jár.”

A Szolgálati Szabályzat 28. § (5) bekezdése szerint az igazolás megtagadása vagy a személyi adatok hitelességének hiánya miatt megkezdett előállítás végrehajtását mellőzni kell, ha az intézkedés alá vont személy az előállítás közben megfelelően igazolja magát, vagy *személyazonosságát a rendőr megállapította*, és ellene bűncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel, kivéve, ha vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor. A (6) bekezdés pedig kimondja, hogy az előállítás akkor is mellőzhető, ha *az igazoltatott személy személyazonossága más, egyszerűbb módon tisztázható*.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdése alapján a szükségesség és arányosság, valamint a célszerűség mércéjének figyelem előtt tartásával a rendőr szabad mérlegelésbe esik az előállítás fogantatása. Fontos rögzíteni, utalással a Rtv. kommentárjában foglaltakra, hogy a szabad belátás alapján hozott döntés azonban nem lehet önkényes, az mindig a tények mérlegelésén alapulhat. A Testület több korábbi állásfoglalásában hangsúlyozott elv szerint, tekintettel az előállítás súlyosan alapjog korlátozó jellegére, ezen intézkedés alkalmazásakor, fenntartásakor, meghosszabbításakor a rendőrségnek különös körültekintéssel, a szükségesség és arányosság követelményeinek maximális figyelembe vételével kell eljárnia.

Annyi bizonyosan leszögezhető, hogy a felszólítások tartalmát illetően is eltér egymástól a panaszosi és rendőri állítás. A Testület megjegyzi azt a tényt is, hogy az intézkedést fogantató rendőr notórius szabálysértőként írta le a panaszost, akivel szemben pályafutása alatt 6-10 alkalommal intézkedett; illetőleg jelentésében úgy fogalmazott, hogy amikor a panaszos meglátta őket, a biciklijét tolván, futva megindult a *lakóháza* felé. Ezen körülményekből a Testület valószínűsíti, hogy a r. zászlós ismerte a panaszost, személyazonossága ismert volt előtte.

A Testület véleménye szerint – amennyiben az előállítás célja valóban a panaszos a személyazonosságának megállapítása volt – a panaszos személyazonossága az előállításnál egyszerűbb és kézenfekvőbb módon tisztázható lett volna azzal, ha a rendőrök bekísérik a panaszost a lakásába az irataiért, vagy felszólítják, hogy iratait vegye magához. A Testület álláspontja szerint kijelenthető, hogy volt olyan kisebb jogkorlátozással járó eszköz, amivel az intézkedés célja elérhető lett volna, hiszen az intézkedés a panaszos lakásának bejáratánál történt. Ennek ellenére egyik jelentés sem tartalmaz arra vonatkozó információt, hogy a rendőrök ilyen irányú kísérletet tettek volna.

Erre való tekintettel a Testület megállapítja, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontjára alapított előállítás, a jogalap megléte esetén sem felelt meg az arányosság követelményének, ezért a Testület kimondta a panaszos személyi szabadsághoz való jogának sérelmét.

4) A Testület gyakorlata szerint az előállítás jogszerűtlensége minden további, az előállításból következő intézkedést, és az előállításához kapcsolódó kényszerítő eszköz alkalmazását jogszerűtlenné teszi, ezért a testi kényszer alkalmazásával összefüggésben a Testület a panaszos testi integritáshoz való jogának sérelmét, illetve a bilincseléssel összefüggésben az emberi méltósághoz való jogának sérelmét állapította meg.

(A bilincseléssel összefüggésben annyit kíván megjegyezni a Testület, hogy a vonatkozó rendelkezések összeolvasásából a Testület álláspontja szerint az következik, hogy amennyiben fenn is állt a szökés veszélye, még abban az esetben is csak akkor lett volna alkalmazható a bilincs – figyelemmel az Rtv. 15. §-ban és a 16. § (1) bekezdésben foglalt arányosság követelményére, illetve a Szolgálati Szabályzat 39. §-ában előírt fokozatosság elvére –, *ha a testi kényszer alkalmazása nem vezetett volna eredményre; vagy már eleve kilátástalan lett volna az enyhébb kényszerítő eszköz alkalmazásának sikere.* Ilyen testi kényszer alkalmazásáról, vagy annak megkísérléséről nem számolt be egyik rendőrségi dokumentum sem; ezért az iratok alapos áttanulmányozását követően a Testületben az a meggyőződés alakul ki, hogy a rendőrök automatikusan a bilincselés mellett döntöttek, amelynek érdekében testi kényszert alkalmaztak.)

5) A panaszos beadványában számos olyan elemét emelte ki a rendőri intézkedésnek, melyek véleménye szerint azt valószínűsítik, hogy az intézkedő rendőrök eljárásuk során elfogultak voltak vele szemben.

A panaszos beadványban utal rá, hogy a rendőri intézkedésre azért került sor, mert a vele szemben intézkedő rendőr már máskor is jogszerűtlenül intézkedett. Szerinte az intézkedés valós oka az, hogy vele szemben intézkedő rendőr (r. zászlós), már korábbiakban is megbüntette 25 000 forintra, és a r. zászlós akkor azt mondta neki, hogy „addig nem hagy neki békét, míg újra meg nem bünteti, vagy a börtönbe nem kerül”.

A szabálysértési határozattal szemben benyújtott kifogásban a panaszos utal rá, hogy a rendőrség által a korábbi büntetéssel összefüggésben megküldött határozat is jogszerűtlennek minősítette a korábbi intézkedést, azonban a mai napig nem kapta vissza a befizetett büntetés összegét. A panaszos szerint a mostani intézkedésre bosszúból került sor.

A r. zászlós jelentésében cáfolta, hogy az intézkedés során részrehajló lett volna. A r. zászlós jelentésében arról számol be, hogy pályafutása során körülbelül 6-10 alkalommal intézkedett a panaszossal szemben, ittas kerékpározás és kisebb fokú szabálysértések elkövetése miatt,

amelyek nem befolyásolták őt abban, hogy a kifogásolt rendőri intézkedést részrehajlás-mentesen hajtsa végre. A r. zászlós ennél pontosabban nem részletezte, hogy a korábbiakban milyen intézkedésekre került sor.

A r. zászlós annyit kívánt még ezzel kapcsolatban megjegyezni, hogy a panaszos notórius szabálysértő, a szabályokat képtelen betartani, és az ittasan való kerékpározást sem hajlandó nélkülözni. A r. zászlós leszögezi, hogy a panaszos állításával ellentétben nincsen „rászállva”, csupán észlelt szabálysértések esetén intézkedik, mint ahogyan azt kötelessége is.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése szerint a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye – bármely okból – a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

Amint az látható, a panaszosi és rendőri állítások egymásnak ellentmondanak, amelyet a Testület szűkös bizonyítási eszközeire egyéb bizonyítékok hiányában nem tudott feloldani. Így a Testület nem tudott kellő bizonyossággal állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök korábbi intézkedései a mostani, kifogásolt rendőri intézkedést bármilyen módon befolyásolták-e, és ezáltal a rendőri intézkedés részrehajlás-mentességének követelménye sérült-e.

Testület mindezek okán úgy ítélte meg, hogy a rendőri intézkedés részrehajló volta és ezáltal a panaszos tisztességes és részrehajlásmentes eljáráshoz fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület úgy foglalt állást, hogy elfogadta a rendőrségi állítást, miszerint a panaszos gyanús viselkedését közbiztonságot, közrendet (sértő) vagy veszélyeztető körülményként értékelték, azaz felmerülhetett a jogsértés gyanúja, amely tisztázása érdekében a rendőrség intézkedés alá kívánta vonni a panaszost. Ennek okán a panaszos igazoltatásával összefüggésben a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy arra az Rtv. 29. § (1) bekezdés I. fordulója megfelelő jogalapot biztosított, ezért nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga. A panaszos udvarán történő intézkedéssel kapcsolatban a Testület kimondta, hogy az egymásnak ellentmondó panaszosi és rendőri állítások miatt a panaszos magánlakás sérthetlenségéhez való jogának megsértése nem megállapítható. A panaszos előállításával kapcsolatban a Testület az előállítás jogalapjaként megjelölt rendőrségi hivatkozást és indoklást az Rtv. 33. § (2) c) pontja vonatkozásában nem látta igazoltnak, illetőleg azt az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján pedig aránytalannak tartotta, ezért azzal összefüggésben megállapította a panaszos személyi szabadsághoz való jogának sérelmét. Az ittaság ellenőrzésével kapcsolatban rendelkezésre bocsátott dokumentáció hiányossága okán a Testület indokoltnak látta megállapítani a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét is.

A Testület korábbi gyakorlatának megfelelően jelen esetben is kimondta, hogy az előállítás jogszerűtlenségéből következően minden további, az előállításból következő intézkedés, és az előállításához kapcsolódó kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerűtlennek tekinthető, ezért a panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer alkalmazásával összefüggésben a Testület a panaszos testi integritáshoz való jogának sérelmét, illetve a bilincseléssel összefüggésben az emberi méltósághoz való jogának sérelmét állapította meg. Végezetül a Testület megállapította, hogy az egymásnak ellentmondó panaszosi és rendőri állítások miatt a rendőri

intézkedés részrehajló volta és ezáltal a panaszos tisztességes és részrehajlásmentes eljáráshoz fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2014. június 12.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET